Maandag 31 Juli 1944 — DAGBLAD — 61ste Jaargang No. 4271

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden 3 gld.; Suriname en het buitenland 3,50 gld..

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog
Redactie-adres Consciëntiesteeg 27, telef. 1858; Postbus 80, Willemstad.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad, N.W.I.
Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

De weg naar Parijs doorgesneden

Britse aanval bij Caumont; Noordamerikanen rukken Avranches binnen.

Russische opmars naar Oost-Pruisen hernieuwd.

Noordamerikanen gebruiken geheim wapen in de Marianen.

HET GEALLIEERDE OFFENSIEF IN NORMANDIË.

door

Gladwin Hill.

Een Noordamerikaanse pantsercolonne is 20 kilometer doorgedrongen in de Duitse Westflank en is de stad Avranches aan de basis van het schiereiland Cotentin binnengerold van waaruit de opmars naar het hart van Frankrijk ondernomen kan worden. Nieuwe winsten tot 5 kilometer werden gemaakt langs het front van 80 kilometer lengte in het nieuwe gezamenlijke Noordamerikaans-Britse offensief en op sommige punten zijn de Noordamerikaanse strijdkrachten 13 kilometer verder dan zij zich op Zondag bevonden.

De gevangenen stromen bij de honderden binnen, afgezien van de meer dan 10.000 die reeds genomen werden sedert het offensief van Dinsdag jl. begon, en de resten van op zijn minst acht Duitse divisies worden snel uitgeroeid.

Met de verovering van de overheersende heuvel van 275 meter hoogte vlak ten Oosten van St. Martin des Besaces op 10 kilometer ten Zuiden van Caumont verklaarde een Britse staf-officier, dat de Britse aanval van Zondag langs een front van 11 kilometer ten Zuiden van de stad een „succes" is. Een zeer bevoegde waarnemer zeide, dat indien de Noordamerikanen door Avranches verder oprukken, zij de flank des vijands kunnen omwentelen en de toestand dan „ontzaggelijke mogelijkheden" biedt.

Met de opmars naar Avranches is de verkeersweg naar Parijs — 175 kilometer ten Oosten — doorgesneden. De Britten zwermden over een heuvel en namen het dorp Galet op de Zuidelijke helling waardoor in totaal reeds een dozijn plaatsen overweldigd zijn binnen de 24 uren. Een andere Noordamerikaanse speerpunt dringt naar het Zuiden uit Coutances en is gekomen binnen 5 kilometer van de kuststad Granville na de verovering van Bréhal. Men gelooft evenwel, dat dit gebied toch al genoeg geneutraliseerd is door de diepere opmars naar Avranches, 25 kilometer ten Zuiden. Vlak ten Oosten daarvan bieden Duitse pantserstrijdkrachten een behoorlijke tegenstand in het gebied tussen Gavray, Percy en Tissy dur Vire, doch dit kan hen weinig goed doen, aangezien de Noordamerikanen achter en rondom hen kunnen trekken.

De omsingelde groep Duitsers in het gebied van de Soulles ten Oosten van Coutances wordt snel opgeruimd. De Duitsers poogden op Zondag tot driemaal toe om naar het Zuiden uit te breken, doch verloren hierbij veel tanks en voetvolk.

Het Geallieerde Hoofdkwartier gaf geen bevestiging van de berichten volgens welke Rommel ernstig gewond zou zijn door Geallieerde bommen.

Opmerkelijk is, dat de Duitse radio het „duidelijk" vindt, dat de Geallieerden tegen de herfst een overwinning willen behalen. De Duitsers beweerden, dat het Noordamerikaanse offensief gesteund wordt door 2500 tanks, doch officieel werd bekendgemaakt, dat op zijn minst 600 bij de aanval betrokken zijn. (Geallieerd Hoofdkwartier, (AP) 31.7).

NAZIES GEVEN DE HOOP OP.

Duitse berichten gaven te kennen, dat de nazies alle hoop opgegeven hebben om de belangstelling van Turkije langer te houden. Zij voorspelden, dat de Turkse regering Woensdag de plannen zal bekendmaken om de economische en diplomatieke betrekkingen met het Reich te verbreken. Er zijn aanwijzingen, dat de Duitsers ook hun groep op Bulgarije verliezen. Het nazienieuwsagentschap Transocean zeide in een uitzending uit Berlijn, dat de Duitse nieuwsbladen volledige berichten uit Ankara en Sofia publiceren waarin de mogelijkheid uitgesproken wordt, dat de Geallieerden lucht- en vlootbases in Turkije zullen krijgen. Dit is een klaarblijkelijke poging om de schok op het thuisfront te breken ingeval Turkije stappen zou nemen, welke het zouden maken tot een actieve bondgenoot der Geallieerden.

Tevoren zeide het DNB, dat het Turkse Parlement Woensdag de beslissing zal vernemen om de diplomatieke en economische betrekkingen met het Reich te verbreken. Berichten uit Ankara melden, dat de Duitse diplomaten passages boeken om het land te verlaten. In Londen verneemt men uit Istanbul, dat de Bulgaarse regering haar toestemming heeft verleend tot de opening van Russische consulaten in de Zwarte Zeehavens Varna en Burgas, welke tot voor kort nog practisch door de Duitsers bezet waren. (Londen, (AP) 31.7).

DE STRIJD IN ITALIË.

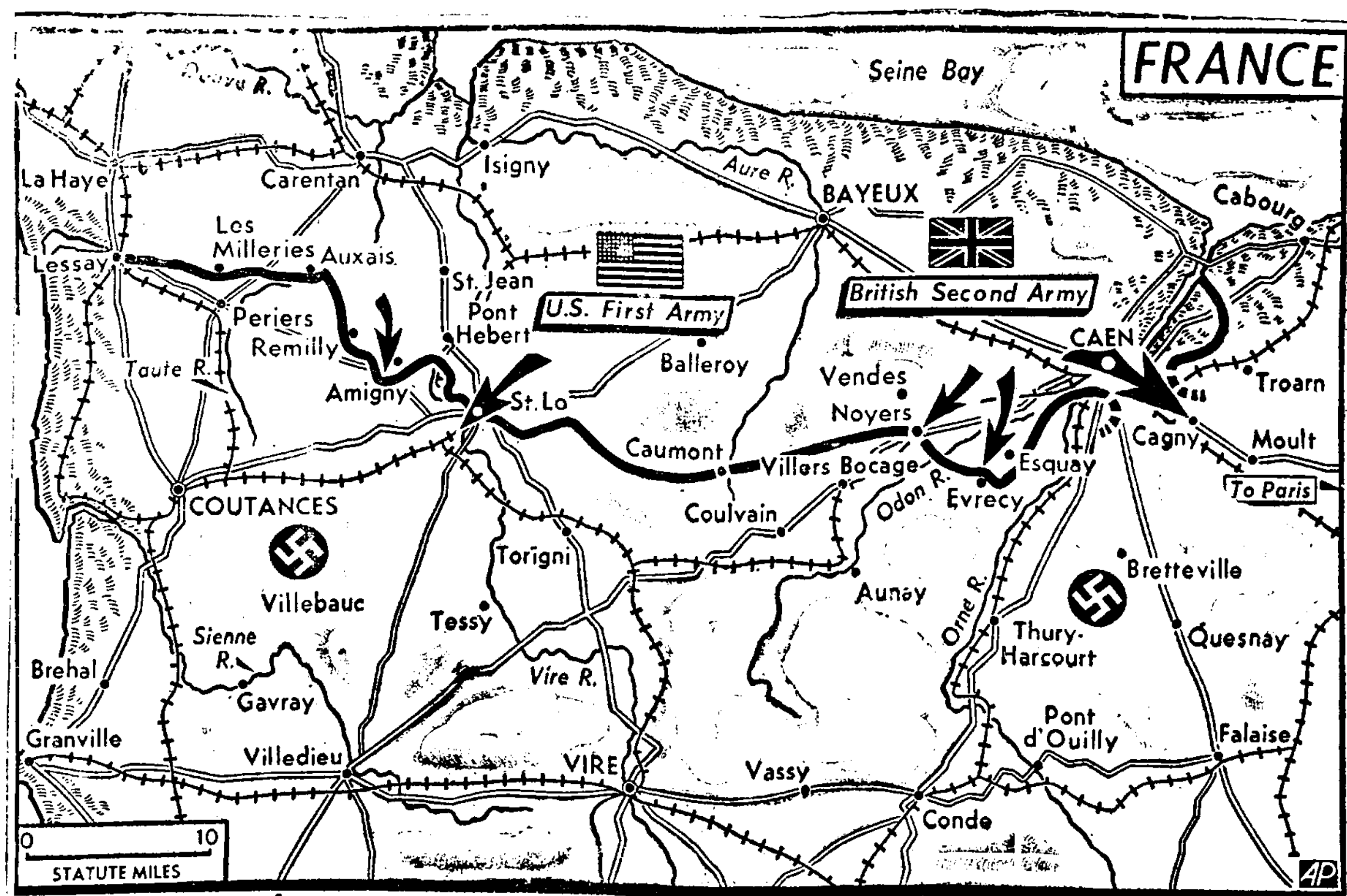
Ten Westen van Florence heeft een Brits Indische divisie van het achtste leger het gebied tussen de rivieren Pesa en Elsa van den vijand gezuiverd met uitzondering van enkele weerstandskernen. De troepen van het achtste leger ten Zuid-Westen van Florence hebben kleine doch belangrijke winsten geboekt in zeer hevige gevechten. In de sector van het vijfde leger en aan de rest van het front van het achtste leger waren de verrichtingen beperkt tot zeer actieve patrouilleringen. Gemiddelde strijdkrachten van zware bommenwerpers vielen Zondag militaire doelen in Hongarije en Joegoslavië aan. Tot de doelen behoorden een vliegtuigfabriek en een vliegveld nabij Boedapest, de olieraffinaderij te Budafapuszta in het Zuid-Westen van Hongarije en de rangeerterreinen van Brod in het Noorden van Joegoslavië. In het Noorden van Italië, in het gevechtsgebied en in Joegoslavië vielen vliegtuigen van de tactische luchtmacht vijandelijke verkeers- en voorraadwegen aan alsook andere doelen. In deze verrichtingen werden 6 vijandelijke vliegtuigen vernield. 9 Geallieerde toestellen worden vermist en er werden ongeveer 1500 enkelvluchten uitgevoerd. (Rome, (AP) 31.7).

DE WEDERZIJDSE VERLIEZEN IN DE MARIANEN.

De Noordamerikaanse Secretaris van Marine James Forrestal rapporteerde, dat de Noordamerikaanse verliezen bij de verovering van Saipan in de Marianen in totaal 16.463 manschappen bedragen, waaronder 3.049 doden, 13.049 gewonden en 365 vermisten. Het aantal vijandelijke doden op Saipan — zo zeide hij — bedraagt 20.720. Dit aantal werd door de Noordamerikaanse troepen begraven. Op Saipan zijn nog 14.192 burgers geïnterneerd.

DE RUSSEN NADEREN WARSZAWA.

Het DNB gaf te kennen, dat de Russen mogelijk spoedig Warszawa zullen bereiken en zeide, dat de Duitse troepen voor de stad een doorbraak van grote Russische strijdkrachten beletten. Verdere bizonderheden werden niet door het bericht verstrekt. Voorts werd gezegd: „Te Siedlce wrongen de Duitsers zich los en begaven zij zich naar nieuwe stellingen na een hevige Sovjet-aanval te hebben afgeslagen. (Londen, (AP) 31.7).

Dit kaartje van het Normandische front laat zien hoe de Geallieerde troepen de aanval openden als gevolg waarvan zij doorbraken. De Britten openden eerst bij Caen en ten Westen daarvan een aanval, zodat Rommel daar zijn meeste strijdkrachten samentrok. Hierna vielen de Noordamerikanen bij St. Lô aan. Coutances werd genomen zodat een groep Duitsers ten Noorden daarvan werd ingesloten. Ten Zuiden van Coutances is Bréhal reeds genomen en men nadert Granville. Nog verder ten Zuiden (niet zichtbaar op de kaart) heeft een andere colonne Avranches bereikt. De Britten hebben thans in het centrum van de linie bij Caumont ook een grote aanval geopend.

Staten van Curaçao doen een beroep op Hare Majesteit de Koningin.

Zaterdagmiddag om 17 uur kwamen de Staten van Curaçao bijeen voor een buitengewone beraadslaging. Allereerst echter werden de „Ingezonden Stukken" behandeld. Er was o.a. een brief van de Algemene Chauffeursbond naar aanleiding van een request, dat deze bond stuurde aan Zijne Excellentie den Gouverneur.

In deze brief werden enige klachten naar voren gebracht tegen de N.V. Autobusbedrijf. Er werd op gewezen, dat het autobusbedrijf nieuwe bussen kreeg en steeds over nieuwe banden beschikt, terwijl het voor de onafhankelijke buschauffeurs zeer moeilijk is banden te krijgen en dat voor hen de bandenvoorziening onvoldoende is. Ook werd aangemerkt, dat het Autobusbedrijf handelt tegen de eigen oorspronkelijke opzet door alleen op de meest lucratieve trajecten te rijden en een voorliefde toont om alleen asphaltwegen te berijden. Aan de indruk kon niet ontkomen worden, dat het gouvernement het autobusbedrijf ten zeerste begunstigt. De Algemene Chauffeursbond wilde er ook nog op wijzen, dat er onder zijn leden zeker 100 leden gevonden worden, die ieder een aandeel van ƒ 250.— zouden willen kopen in een goed georganiseerd bedrijf voor openbaar vervoer. Zij wilden nogmaals waarschuwen tegen een gouvernementsbedrijf.

Na de behandeling der „Ingekomen Stukken" nam de Voorzitter der Staten het woord en deed hij voorlezing van het volgende telegram:

Aan Hare Majesteit de Koningin der Nederlanden, Londen.

De Staten van Curaçao, in openbare vergadering van 29 Juli 1944 bijeen, veroorloven zich, gebruik makend van de hun bij artikel 105 der Curaçaose Staatsregeling verleende bevoegdheid om de belangen van Curaçao bij Uwe Majesteit voor te staan, eerbiedig onder de aandacht van Uwe Majesteit te brengen, dat te hunner kennis is gekomen, dat primo de bedragen boven de één millioen ponden sterling, bedoeld in Uwer Majesteits besluit van 15 October 1942 No. 1 ad tertium sinds October 1943 niet meer overgenomen zijn althans de tegenwaarde daarvan in dollars niet meer overgemaakt is, secundo dat het onder ad quintum van Uwer Majesteits hiervoor onder primo aangehaald besluit genoemd bedrag van zeshonderdduizend dollars per maand voor de laatste maal over Mei 1944 ter beschikking is gesteld.

Overwegende, dat ten gevolge van het hiervoren gemelde het tegoed aan ponden sterling van de Curaçaose Bank bij de Bank of England steeds maar blijft toenemen, haar bevroren dollar bezit afneemt, terwijl haar bankbiljettencirculatie toeneemt, door welke omstandigheden de monetaire positie van Curaçao nog ernstiger is dan zij in October 1941 was, toen de Staten zich eveneens de vrijheid hebben veroor-

(Wordt vervolgd op pag. 2).

Het nieuws van vandaag.

Met een snelheid van 10 kilometer per dag rukken de Noordamerikanen op in Normandië sedert zij op Woensdag jl. het Duitse front St. Lô stukreten.

Officieel wordt hedenmorgen uit het Geallieerde Hoofdkwartier medegedeeld, dat een pantsercolonne het stadje Avranches in de hoek van Cotentin en het schiereiland van Brest is binnengerukt en dat de uitroeiing van de afgesneden Duitsers ten Zuiden van Coutances goed voortgang vindt. Meer dan 10.000 gevangenen zijn reeds genomen sedert de opening van het Noordamerikaanse offensief en gisteren hebben de Britten zich bij Caumont eveneens in de aanval geworpen. Hier is men reeds bijna 10 kilometer gevorderd en een dozijn plaatsen viel op de eerste dag in Britse handen.

Door de opmars naar Avranches is de verkeersweg naar Parijs — 175 kilometer ver — doorgesneden en lopen duizenden Duitsers gevaar in de pan te worden gehakt. Avranches is 55 kilometer ten Zuiden van St. Lô en is een stadje van ongeveer 7000 inwoners. Het vormt het Westelijke eindpunt van de linie die Rommel uiteindelijk gehoopt had in Normandië te zullen houden.

De Duitse radio ziet al „duidelijk", dat de Geallieerden de overwinning willen behalen tegen de herfst. Zij konden nu eens gelijk hebben.

De Russen hebben de opmars naar Oost-Pruisen hernieuwd en de troepen van Generaal Tsjernyakhovsky bevinden zich reeds binnen de driehoek van Suwalki, welke de Duitsers in 1939 naastten.

De Duitse radio maakte ook bekend, dat Kaunas in Littauen ontruimd is.

Het is de tweede maal, dat de ontruiming van deze stad gemeld werd, doch de eerste maal werd het niet door de Russen bevestigd. In Letland naderen de troepen van Generaal Bagramian de Golf van Riga en werden nog talloze plaatsen ingepalmd. Warszawa, de hoofdstad van Polen, wordt thans rechtstreeks bedreigd en volgens onbevestigde berichten zouden de Russen op 10 kilometer ervan in een halve boog zijn opgesteld. Blijkbaar wacht men op de aankomst der troepen, die langs de spoorlijn van Brest Litovsk oprukken en in Siedlce vechten.

Er is niet veel verandering te melden in de Italiaanse strijd, doch de Duitsers hebben moeite om de Geallieerde aanvallen — vooral in het centrum — te stuiten. Bij luchtaanvallen op Zondag viel de Geallieerde luchtmacht doelen in Hongarije en Joegoslavië aan. In de Balkan wordt de Duitse positie steeds zwakker. Bulgarije zou geëist hebben, dat Duitsland zijn troepen uit het land terugtrekken en tussen Duitsland en Turkije staan de betrekkingen op springen.

Curaçaose R. K Partij wendt zich tot Gerbrandy.

Charles Baggs Debrot roept de Partijraad samen.

Afgevaardigden van alle veertien afdelingen van de Curaçaose Rooms-katholieke Partij waren dezer dagen bijeen, toen Voorzitter Charles Baggs Debrot het woord nam om op te wekken een openbare motie te zenden aan Zijne Excellentie den Voorzitter van de Raad van Ministers te Londen teneinde hem op te bewegen bij de samenstelling des Cabinets rekening te houden met de democratische beginselen.

Deze Partijraad is het hoogste besturende College van de Curaçaose Rooms-katholieke Partij. Deze Partijraad welke slechts bij belangrijke besluiten samentreedt, bestaat uit afgevaardigden van alle afdelingen der Partij, van Sint Anna, Pietermaai, San Mateo, Juicio, Jandoret, Santa Maria, Groot Kwartier, Sint Willibrordus, Barber, Soto, Westpunt, Janwé, Santa Rosa en Montaña.

Elk dezer afdelingen zendt een tot drie afgevaardigden, die tezamen met het Hoofdbestuur der Partij de Partijraad vormen. Bij de vergadering des Partijraads, welke de vorige week gehouden werd, is besloten om de volgende openbare motie telegraphisch aan den Voorzitter van de Raad van Ministers te verzenden:

Nu de Staatspartij, die voor het bolwerk dat de katholieken van bezet Nederland verdedigen tegen het nazisme aansprakelijk is, haar openbare werkzaamheden reeds vier jaren heeft moeten laten varen, is het de kleine Curaçaose R.K. Partij, die zich verheft tegen de pretenties ener regering om de vertegenwoordigers van een derde van ons volk te verbannen uit haar samenstelling. In duidelijker en zeker veel positiever bewoordingen dan de Openbare Brief van de katholieke leden van de Buitengewone Raad van Advies zegt de Voorzitter van de Curaçaose R.K. Partij waar het nu feitelijk momenteel om gaat. Het gaat om het democratisch beginsel, het gaat om de verbanning van de katholieken uit het cabinet, het gaat om de door niemand nagegane wijze waarop het reeds enkele malen tot een aftreden van katholieke ministers heeft geleid, het gaat om de handhaving onzer constitutie welke door het eigenmachtig optreden geschonden wordt.

Het is voor een krant op Curaçao onder de vigerende omstandigheden helaas niet mogelijk vrij uit critiek te oefenen of plaatselijke toestanden te bespreken, maar daarom te meer zijn de woorden, die de Heren Debrot en Weeber in hun openbare motie hebben geschreven, zeker niet alleen ons, maar de gehele katholieke bevolking van ons eiland — d.i. 81,5% van de bevolking — uit het hart gegrepen. Alle afdelingen, zo deelde men ons mede, alle afdelingen van Curaçao hebben haar adhaesie betuigd met deze motie, die inmiddels reeds — in het Engels, omdat dit Nederlandse staatsdeel blijkbaar niet meer in de eigen landstaal met zijn Regering mag telegraferen — naar Zijne Excellentie den Voorzitter van de Raad van Ministers is verzonden.

De herhaalde cabinetscrisissen, telkens met katholieke ministers, hebben in Willemstad veel stof doen opwaaien. Niet alleen onder de katholieken, waar deze ontstemming vanzelfsprekend was, doch juist ook onder enkele invloedrijke niet-katholieken.

Toen de Openbare Brief van Dr. da Costa Gomez c.s. hier binnen kwam, heeft men zijn blijdschap niet onder stoelen of banken gestoken. Dat het tot een zelfstandig optreden van de Curaçaose R.K. Partij is gekomen, stemt reeds tot blijdschap, en dat de Openbare Motie feitelijk in zoveel positiever bewoordingen is gesteld dan de bedoelde Brief, maakt het een document dat historische waarde zal krijgen in de strijd om de handhaving onzer constitutie.

———

Aan Zijne Excellentie Prof. Mr. Pieter Sj. Gerbrandy, Voorzitter van de Raad van Ministers Arlington House, Arlington Street, South West 1, Londen.

De Curaçaose Rooms Katholieke Partij: ter vergadering bijeen te Willemstad op het eiland Curaçao, op Zondag, 23 Juli 1944, kennis genomen hebbende van het feit:

— dat geleidelijk vier Rooms-Katholieke Ministers, vooraanstaande personen, zich wegens bezwaren van constitutionele aard en betreffende het beleid van en de leiding in het Cabinet verplicht hebben gezien af te treden; in aanmerking nemende:

— dat de Regering, die in het buitenland gevestigd is en niet door een Parlement gecontroleerd wordt, een weerspiegeling moet zijn van de verschillende volksgroepen en zich gedragen moet voelen door de wensen, die naar Zij moet aannemen, uit de Rijksgenoten in bezet Nederland voortkomen;

— dat dit niet het geval is met een Cabinet, dat vier Ministers om constitutionele en andere zwaarwichtige redenen hebben moeten verlaten en dat niet weergeeft de samenstelling van het Nederlandse volk in Europa;

— dat deze vier Ministers vertegenwoordigers zijn van ruim een derde van de bevolking van Nederland, van de Rooms-Katholieken, die gedurende deze oorlogsjaren steeds hun trouw en aanhankelijkheid aan het Vorstenhuis hebben betoond en van hun vaderlandsliefde hebben doen blijken;

— dat het den Rooms-Katholieken in Nederland pijnlijk moet aandoen te ervaren, dat in deze tijd geen rekening wordt gehouden met constitutionele bezwaren van een grote groep en met grieven, die de ministeriële verantwoordelijkheid raken, hetgeen te meer klemt, nu de Regering niet door het Parlement ter verantwoording kan worden geroepen;

— dat de duistere en evasieve redevoeringen waarmede de Regering getracht heeft Haar standpunt te verdedigen niet alleen de genomen maatregelen niet rechtvaardigen, maar integendeel het vertrouwen in de Regering ondermijnen;

— dat het gevolgde Regeringsbeleid blijkbaar van die aard is geweest, dat het Cabinet thans zonder Katholieke vertegenwoordiging moet beslissen over de belangrijke vraagstukken van voorbereiding van de vrede en van de terugkeer der Regering in Nederland, hetgeen niet alleen ongewenst, doch staatsrechtelijk onjuist en onverantwoord is; gedragen door de overtuiging, dat

— waar de Katholieken in Nederland zich thans niet kunnen uiten, het — niet alleen uit solidariteitsgevoel, maar vooral ook in het welbegrepen landsbelang — de plicht is van de Curaçaose Rooms-Katholieke Partij namens hen te spreken; geeft als haar gevoelen te kennen:

— dat het een gebiedende eis is, dat onder de huidige omstandigheden in het Cabinet zitting hebben mannen uit de leidinggevende groepen;

— dat het een absolute noodzakelijkheid is, dat — wil het Cabinet het tot op zijn grondslagen geschokte en slinkende vertrouwen herwinnen — het volgens democratische regelen gereconstrueerd worde op een basis van eerbiediging van opvattingen en rechten van ruim een derde der bevolking van Nederland;

Besluit bovenstaande overwegingen en gevoelen ter kennis te brengen van de Ministerraad en gaat over tot de orde van de dag.

De Voorzitter,
Ch. B. Debrot Jr.
De Secretaris,
Mr. L. A. L. Weeber.

GEZAGHEBBER KRUGERS TE WILLEMSTAD.

In verband met familie-aangelegenheden vertoeven Gezaghebber en Mevrouw Krügers van Bonaire enige dagen te Willemstad. Dinsdag of Woensdag zal de Gezaghebber weer naar Kralendijk terugkeren.

VERBINDING NEW YORK — CURAÇAO HERSTELD.

Naar de All America Cables ons mededeelt is de verbinding tussen New York en Curaçao hersteld.

MOEDER CHRISTINE BEDIEND.

Moeder Christine, overste van de Zusters van Scheindel op Santa Rosa, is uit voorzorg het Heilig Sacrament der Stervenden toegediend.

EEN JUBILEUM.

Op 1 Augustus as. hoopt Frater Maria Casimirus van Rijswijk de dag te herdenken, dat hij voor 25 jaren zijn intrede deed in de Congregatie van de Fraters van Tilburg. De eerste jaren van zijn kloosterleven bracht hij in Nederland en België door, tot hij in 1930 na 11 jarige verdienstvolle arbeid naar Curaçao werd gezonden, waar hij sedert de dag van zijn aankomst zijn beste krachten heeft gewijd aan de jongens van Scherpenheuvel.

Alwie Frater Casimirus op Scherpenheuvel aan het werk heeft gezien, kan getuigen van de toewijding en opgewektheid, waarmede hij zijn taak onder zijn jongens heeft verricht. Er bestaat op Scherpenheuvel dan ook veel enthousiasme voor dit feest en het laat zich aanzien dat én zijn confraters èn de jongens zullen wedijveren om van zijn jubeldag op Dinsdag as. een onvergetelijke gebeurtenis voor hem te maken. Ook de Bond van oudleerlingen zal zich niet onbetuigd laten. Naar wij vernemen zullen de oudleerlingen hun vaderlijke vriend en weldoener huldigen op hun reuniedag, die dit jaar gesteld is op 13 Augustus as.

Den jubilaar heil!

ECHTSCHEIDING.

Minister Goschink heeft in de Memorie van Antwoord aan de Eerste Kamer over de begroting van Justitie ook medegedeeld een voorstel te doen om aan de gelaakte practijk der verstekprocessen bij echtscheiding een einde te maken. Dat was op 17 Februari 1938. Op 19 December d.a.v. diende Minister Gosching het ontwerp in. Indertijd is hiervan niets gekomen. Thans vernemen wij, heeft de Gouverneur een ontwerp van soortgelijke strekking, nl. om echtscheiding bij onderling goedvinden onmogelijk of althans moeilijker te maken, jongstleden Zaterdag bij de Staten ingediend. Zodra het stuk in ons bezit is, komen wij er nog op terug.

DE „PIPERS" VLOGEN NAAR BONAIRE.

Het was een hele zit voor degenen, die het nakijken hadden, toen de vier Piper Cubs gisteren om 9.15 uur vertrokken naar Bonaire. Het optimisme, waarmede enkelen, waaronder de journalisten, waren uitgenodigd om 12.30 uur aanwezig te zijn om de terugkeer mede te maken, werd drie kwartier op de hete proef gesteld, want het was een warme tijd tot om 13.15 uur de Pipers weer op Hato kwamen.

Dit is de eerste maal in de luchtvaart-historie van Curaçao, dat sportvliegers het gebiedsdeel verlaten hebben om zich naar een ander gebiedsdeel, in dit geval Bonaire, te begeven. De teruggekeerde vliegers waren allen geestdriftig, ongelukken hadden zich niet voorgedaan en de reddingsboot, die men met welwillende medewerking van de betrokken instelling van 9 tot 12.30 uur tussen Klein Curaçao en Bonaire heeft laten kruisen, heeft geen dienst behoeven te doen.

Zoals men weet hebben drie Piper Cubs een motor van 65 p.k. en de vierde een van 40 p.k. Voldoende benzine voor een heenen terugvlucht kon men niet medenemen, zodat enkele dagen geleden bussen met benzine vooruit zijn gezonden om bij te kunnen laden.

Radio's hebben slechts twee Pipers en hiervan heeft men er gisteren slechts een willen gebruiken, die dan ook de gehele tijd in draadloos contact is gebleven hetzij met Curaçao, hetzij met Bonaire. Onderling contact hadden de kleine vliegtuigjes niet, want zelfs het oog kon ze niet steeds ontwaren. Ze zijn zo klein dat ze op enkele kilometers afstands onzichtbaar zijn voor elkaar. De bemanning van de reddingsboot heeft...... er helemaal geen gezien. Het was een saaie Zondagmorgen op die manier.

De wind is voor zulke kleine vliegtuigen een belangrijke factor. De wind was gisteren ongeveer 2 maal zo snel als gewoonlijk, nl. ongeveer 20 knopen op de grond en 26 knopen (d.i. 48 km.) op een hoogte van 1500 meter. Men vloog volgens instructies van Voorzitter Nico Bos (van onze K.L.M.) op deze hoogte. Mede gingen de Heren Buyst Boogaart, Van der Meer, Hinkley (een Noordamerikaan), Fischer, Schotborgh en mecaniciën Lagos (een Portugees). De vliegtuigjes vertrokken niet allé gelijktijdig, hadden weinig onderling contact, maar volgden dezelfde route: Hato — Klein Curaçao — Klein Bonaire — Bonaire. Door de sterke wind vloog men 3 kwartier over het korte stuk naar Klein Curaçao en slechts 35 minuten over de „grote" oversteek naar Klein Bonaire.

Met een tijdsverschil van 5 of 6 minuten waren alle Pipers op Bonaire, waar Consul en Mevrouw Delgado, Dr. Emanuels, de Heren Gerharts en Martinus, de commandanten van de Nederlandse en van de Noordamerikaanse troepen en andere belangstellenden aanwezig waren. Enkelen, zo de Venezolaanse Consul en de Heer Gerharts, maakten pleiziertochten over Kralendijk en daarna ging men naar de gastvrije woning van den laatste, die dranken en versnaperingen aanbood. Algemeen was de dankbaarheid jegens den Heer Gerharts, „die niet alleen alles gedaan heeft om deze tocht mogelijk te maken, maar die hem veraangenaamd heeft en wiens blije geestdrift elkeen aanspoorde".

Omstreeks 12.15 uur vertrok men weer en, gelijk gezegd, zagen de wachtenden, o.a. de nimmer afwezige Kerrebijn, de Pipervloot naderen.

— Hebt u nog plannen voor de toekomst? vroegen wij den vliegers. De plannen waren groots, maar voorlopig zal men zich beperken tot tweemaandelijkse vluchten naar Bonaire. Misschien zullen de sterkste drie Pipers het eens naar Aruba beproeven, doch in verband met afstand en wind is dit niet zo waarschijnlijk.

Een monter gezelschap ging eindelijk uiteen. Onze sportieve sportvliegers hadden een bladzijde geschreven in de annalen van Curaçao en van Bonaire.

PETER STUYVESANT COLLEGE.

Litteraire economische afdeling.

Bevorderd van 1a naar 2a: D. Bakhuis, J. M. Cratz, C. Galaraga, A. Grynsteyn, M. S. Kuipers, V. A. Servage, R. Vinck.
Niet bevorderd: geen.

Bevorderd van 2a naar 3a: Mejuffrouw I. Curiel, Mejuffrouw E. J. Ferré Dussel, Mejuffrouw M. V. de la Fuente, G. C. Hanson, A. J. Jesurun, Mejuffrouw D. Keis, Mejuffrouw H. Leon, Mejuffrouw Z. Moreno, Mejuffrouw J. C. van Unen, Mejuffrouw P. E. Zilberstein. **Niet bevorderd:** twee.

Wis- en natuurkundige afdeling,

Bevorderd van 2b naar 3b: L. W. Statius van Eps, S.G.A. Heil, R. Dennert, Mej. M. Donker, Mej. M. C. Gigengack, H. J. Groothuis, H. C. H. Jong Baw, Mej. J. Th. A. Kreps, P. N. Kruythoff, R. E. Levy, S. Linder, M. L. Petit, Mej. P. Wensvoort, Mej. L. van Wouw. **Niet bevorderd:** zes.

Bevorderd van 2c naar 3b: L. W. Statius van Es, S. G. A. Heilbron, O. S. Henriquez, L. Hirschberg, W. M. Hoekstra, N. G. Kramer, F. Lim Apo, B. Linder, F. Linder, E. C. Martina, E. S. Pieters Kwiers, E. A. J. Römer, W. E. Tjon Pian Gi, W. M. de Vries, B. de Wit. **Niet bevorderd:** drie.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale: Voetballen:** Sithoc — Openbare Gezondheidsdienst 3—1 (Wivacompetitie); The Western Stars — Mobilia 0—0. **Honkbal:** Onder veel enthousiasme werd gisteren in tegenwoordigheid van den consul-generaal van Santo Domingo, den Heer Andres Julio Espinal, de wedstrijd gespeeld tussen Quisqueya en Deportivo Venezuela. De Dominicanen bleken aanmerkelijk sterker.

BEKENDMAKING!

INSPECTIE DER BELASTING

Degenen die in Gouvernements-bergplaatsen goederen langer dan dertig dagen in tijdelijken opslag hebben, worden verzocht, binnen een week, daarover te beschikken.

Indien aan dit verzoek niet wordt voldaan, zal de Administratie der Belastingen tot verkoop dier goederen overgaan.

Eene opgave van de opgeslagen goederen ligt ten kantore van den ondergetekende ter inzage van belanghebbenden.

Willemstad,
De Inspecteur der Belastingen.

TEN AFSCHEID

Niet in staat geweest zijnde persoonlijk mijne welgemeende dank te betuigen voor de vele blijken van sympathie ondervonden gedurende mijn verblijf in het St. Elizabeth Gasthuis te Curaçao, roep ik langs dezen weg aan allen toe:

Vaarwel en tot weerziens.!!

Adi Oduber de Veer

(Vervolg van pag. 1).

loofd zich tot Uwe Majesteit te wenden:

Overwegende, dat de import tengevolge van de contrôle van diverse overheidsinstanties tot het uiterste beperkt is en dat krachtig de hand gehouden wordt aan de bestaande restricties, waardoor het importcijfer per hoofd aanmerkelijk gedaald is;

Overwegende, dat de totale minimale invoerbehoeften sinds de totstandkoming van Uwer Majesteits besluit van de 15de October 1942 sterk zijn toegenomen eensdeels door de normale bevolkingsaanwas anderdeels door de noodzakelijke import van buitenlandse arbeidskrachten voornamelijk ten behoeve van de voor de oorlogvoering zo uiterst belangrijke olie-industrie;

Overwegende, dat het dollarinkomen sterk gedaald is tengevolge van het feit, dat de Amerikaanse troepen alhier belangrijk minder dollardeviezen verkopen dan aanvankelijk het geval was;

Overwegende, dat Curaçao op het huidige ogenblik behalve zijn plaatselijke dollarinkomsten ten minste een millioen dollar per maand nodig heeft voor haar [moet zijn: zijn] normale en noodzakelijke behoeften;

Roepen eerbiedig de hulp van Uwe Majesteit in, opdat op voor Curaçao bevredigende wijze de hand worde gehouden aan hetgeen daaromtrent door Uwe Majesteit is bepaald in Haar bovenaangehaald besluit van 15 October 1942 No. 1 en tevens dat door Uwer Majesteits Regering het volle vertrouwen worde gesteld in de aanvragen van het gebiedsdeel Curaçao voor dollardeviezen, welke nodig zijn voor de noodzakelijke behoeften ter instandhouding van haar volkshuishouding.

Namens de Staten,
(w.g.) J. H. Sprockel, voorzitter.
(w.g.) Van Weel, wnd. griffier.

Nadat het telegram was voorgelezen, sprak de Heer F. A. Vromans als volgt:

Mijnheer de Voorzitter:

Het is niet mijn bedoeling discussies uit te lokken over de verzending van het door u ter tafel gebrachte ontwerp-telegram aan Hare Majesteit de Koningin.

Ik stel er echter prijs op een korte verklaring af te leggen ter motivering van mijn stem.

In het midden latende of inderdaad „de invoerbehoeften van Curaçao zoveel mogelijk beperkt worden tot datgene wat voor de instandhouding van de volkshuishouding van het Gebiedsdeel noodzakelijk moet worden geacht", gelijk het heet in Harer Majesteits besluit waarop het voorgestelde telegram zich beroept; eveneens in het midden latende of het onaanvechtbaar is dat, zoals dit telegram verzekert, „de import tengevolge van de controle van diverse overheidsinstanties tot het uiterste beperkt is", acht ik het onjuist en onraadzaam thans ons te wenden tot de Koningin. Wij weten, dat er door het Gouvernement van Curaçao overleg gepleegd wordt met de Nederlandse Regering te Londen over de aangelegenheid in het telegram behandeld en dat dit overleg nog niet is beëindigd. Iedereen weet dat de oorlog op het ogenblik een beslissende phase is ingegaan en dat daarom de aandacht van Hare Majesteit en Hare raadslieden tot het uiterste moet zijn gespannen. Onder deze omstandigheden ons rechtstreeks te wenden tot Hare Majesteit, een daad waartoe wij stellig het recht hebben, maar welk recht men toch goed doet slechts bij hoge uitzondering en slechts in uiterst noodzaak te oefenen, acht ik inopportuun.

Ik verzoek daarom aantekening dat ik geacht wil worden, tegen de verzending van het door u voorgelezen telegram te hebben gestemd.

Na de woorden van den Heer F. A. Vromans zeide Statenlid W. R. Plantsz nog het volgende. Mij blijkt, dat de Heer Vromans het grote belang van deze quaestie voor Curaçao niet inziet. Deze quaestie is een levensbelang van Curaçao. Het is de plicht der Staten de Curaçaose belangen te verdedigen. Hier kan niet meer langer gewacht worden. Wat er ook gebeurt of gaat gebeuren hier moet een oplossing komen en wel zo spoedig mogelijk.

Hierna sprak de Heer A. S. Senior. Wanneer wij niets zeggen op de woorden van den Heer Vromans zou het schijnen, dat zij inderdaad nog wel even konden wachten vooral nu de invasie in volle gang is. Maar als men weet, dat de onderhandelingen over de dollarquaestie reeds maanden en nogmaals maanden aan de gang zijn en dat de hoge regering in Londen daar steeds geen beslissing neemt, dan denkt men er anders over. Deze quaestie kan in vijf minuten geregeld worden. Het is toch begrijpelijk, dat ons geduld eindelijk is uitgeput. Nu wenden wij ons tot Hare Majesteit. Het belang, dat Curaçao financieel geholpen wordt, is eveneens een oorlogsbelang, waarvan de uitwerking nog heel lang na de oorlog zal merkbaar zijn.

Hierop werd besloten zonder hoofdelijke stemming het voorstel aan te nemen en het telegram naar Hare Majesteit te verzenden.

De vergadering werd bijgewoond door Meester H. J. M. Hoogeveen en Drs. J. H. van Boven. Op de publieke tribune zat oud-Statenlid I. H. Capriles.

* * *

„Als ik Aristoteles goed begrijp........"

In de openingsrede der Staten van Curaçao op 4 April 1944 sprak Zijne Excellentie de Gouverneur aldus:

„Als ik Aristoteles goed begrijp, Mijnheer de Voorzitter, ik bedoel het negende hoofdstuk van het eerste boek over de „Politiek" — trieste lectuur voor de tusschenhandel, waarvan de oude wijsgeer blijkbaar geen vriend was — behoeven wij ons geen al te groote zorg te maken over het monetaire vraagstuk en misschien heeft de Stagiriet het toch beter begrepen dan veel moderne menschen. Maar niet ieder kan de wereld zoo filosofisch beschouwen als de leermeester van Alexander den Grooten, en de minder wijsgerig aangelegde weet graag, waar hij aan toe is. Wel, het afgeloopen zittingsjaar is financieel zeer gunstig te noemen. Het versterkte de geheele positie van Curaçao en als één deel van de Nederlandsche Staat met gerustheid de toekomst tegemoet kan zien, dan het Staatsdeel Curaçao.

Alleen de dollarvoorziening, die in de achter ons liggende periode, dank zij de voortdurende bewaking der deviezenpolitiek door de Deviezencontrole, behoorlijk verliep, begint in de laatste tijden, mede door verlies van tijdelijke dollarinkomsten van hier verblijvende Amerikanen en ondanks scherpe beperking van den invoer zorg te baren. Met Uw college heb ik den indruk, dat de aangelegenheid facie and faciem met het Opperbestuur dient te worden besproken en daarom heb ik besloten voor deze en aanverwante aangelegenheid een Commissie naar Londen te zenden, bestaande uit twee Uwer leden, den Heer Administrateur van Financiën en — zoo mogelijk — de gedelegeerde der Curaçaosche Deviezencommissie te New York, teneinde met het Opperbestuur en, zoo noodig, ook andere instanties dit vraagstuk in vollen omvang te bespreken."

— Uit Tsjungking wordt gemeld, dat de Chinese troepen de stadsgrens van Tengtsjung aan het Salweenfront hebben overschreden. De stad wordt verdedigd door 2000 Japanners, die vier wanhopige pogingen deden om uit te breken. Men gelooft, dat de val van Tengtsjung de grootste overwinning zal zijn sedert het begin van het offensief aan het Salweenfront. Tengtsjung ligt op ongeveer 100 kilometer van het belegerde Myitkyina in Noord-Birma.

— De Duitsers melden, dat Kaunas door de Russen veroverd is.

— De vliegende bommen bleven tijdens de nacht vallen op Zuid-Engeland waaronder het gebied van Londen.

— Meer dan 1200 Noordamerikaanse zware bommenwerpers, gescorteerd door bijna 1000 gevechtsvliegtuigen, hebben heden aanvallen gedaan op doelen in Duitsland en Frankrijk. Het gebied van München behoorde tot de aangevallen doelen.

— Volgens de radio van Berlijn is de scheve toren van Pisa vernield door het Geallieerde artillerievuur. Van Geallieerde zijde werd hiervan geen bevestiging gegeven.

— Te beginnen op 1 Augustus zullen de beurzen van Rome en Napels weer open zijn. De handel is beperkt tot contante transacties in staatspapieren en bons van openbare diensten.

De Reorganisatie van de Nederlands Hervormde Kerk.

Vanzelfsprekend gaat het enigszins langs de aandacht van onze Curaçaose lezers heen, maar al wie uit Europees Nederland komt, hij zij Gereformeerd of Katholiek of Nederduits Hervormd, zal zich de stroom van artikelen herinneren, die enkele jaren voor de oorlog in de bladen van alle godsdienstige richtingen in ons land verscheen over de reorganisatiepogingen, eerst van Kerkherstel, die mislukten, toen van Kerkopbouw, die eveneens op niets uitliepen, en zelfs die van beide, waaruit ook niets noemenswaards te voorschijn kwam. Thans is een goede maand geleden het bericht gekomen, dat de Synodale Commissie van de Ned. Herv. Kerk in een onlangs gehouden vergadering een ontwerp heeft goedgekeurd, dat reorganisatie van de kerkregering beoogt op confessionele in plaats van alleen op administratieve basis.

Dit feit is een gebeurtenis van nationaal belang. Nationaal, niet omdat de Ned. Herv. Kerk onze nationale kerk zou zijn, hetgeen een miskenning van de Gereformeerde en Katholieke kerken zou zijn, maar nationaal, omdat de positie der Ned. Herv. Kerk in het nationale leven van ons vaderland zo groot en in grote gebieden zelfs zo doorslaggevend is, dat haar reorganisatie invloed heeft ver buiten de eigen perken van de Ned. Herv. Kerk zelve.

Bleek dit enerzijds reeds uit het knappe stuk van Ds. Kroeze, den Gereformeerden predikant alhier, in ons blad van 12 Juni jl., ook de Hervormde predikant Ds. Steenstra, van wiens lezing een verslag verscheen in ons blad van Maandag jl., liet duidelijk bemerken, van hoe grote blijdschap hij vervuld was. En hoe verscheiden de oorsprong van de vreugde van beide predikanten ook was, beiden waren verheugd, dat de voorgestelde reorganisatie op confessionele basis zou plaats vinden. Zij staan daarin niet alleen, want vrijwel alle rechtzinnige predikanten in de Ned. Herv. Kerk staan achter hen en voor zover wij het kunnen beoordelen, ook de Gereformeerden, die immers door de wanorganisatie van 1816 genoopt waren de Ned. Herv. Kerk te verlaten en voor wie op deze wijze wellicht de mogelijkheid zich zal voordoen mettertijd op een of andere wijze zich te herenigen met de Ned. Herv. Kerk op de grondslag van Gods Woord en de belijdenisgeschriften.

Duidelijk bemerkte men dit in het zowel fraai gestelde als fier geschreven stuk van Ds. Kroeze.

Ds. Steenstra, als overtuigd Barthiaan — van den ongetwijfeld groten Barth kan men veel zeggen, maar zeker niet dat hij een "marxistisch theoloog" is, zoals een blad hier onlangs deed, nadat het de synode van Dordt in 1586 had laten houden — ziet in de handhaving der belijdenis de spanning tussen Woord en belijdenis, door Ds. Steenstra zo tekenend, maar terecht, de harteklop der kerk genoemd. Ook voor hem was de practische leervrijheid der Ned. Herv. Kerk, waarin naast hyper-orthodoxen zelfs — wij zeggen het met smart — ook heidenen, loochenaars van de godheid van Christus, een plaats vonden, met alle varianten daartussen, een groot bezwaar. Het was dat voor velen.

Ook voor ons katholieken. Want hoe immens het onderscheid ook is tussen Rooms en Protestants — een onderscheid, dat zich wellicht vooral openbaart in trefpunten als transsubstantiatie, maar dat wezenlijk verankerd ligt in het volkomen andere begrip omtrent wat de Kerk is — zolang wij te doen hebben met een gemeenschap van Christengelovigen „stoelen wij op hetzelfde", zoals Kuyper eens van Schaepman zeide.

Wij hebben in ons verslag van Ds. Steenstra's rede reeds gewezen op zijn afwijzing van het liberalisme, waarin hij en Ds. Kroeze en wij katholieken een ramp zien voor de samenleving, maar waarvan Professor De Haas nog kort geleden hier heeft gezegd, dat het voorbij is. Wat de verhouding tot Rome betreft, in ons verslag kwam dit minder duidelijk uit, doordat „verwerping van liberalisme en Rome" in één zinsnede samengevoegd werden. Ds. ...enstra is geen anti-papist, dat weet men. Ds. Steenstra is er te goed Hervormd voor; het antipapisme vindt men juist in de liberale of extreme kringen. Maar wel menen wij Ds. Steenstra's mening recht te doen wedervaren, wanneer wij wijzen op het rechtzinnig Protestantse opvatting, die onderscheid maakt tussen de „ware kerk" en de „zuivere kerk". Rome behoort dan wel tot de eerste, maar niet tot de laatste categorie. Door Ds. Steenstra's opvatting treden wij dus ten nauwste nader. Wel onderkent, onderscheidt de een den ander, d.w.z. wel is een theologische scheiding, maar in practische zaken is samenwerking niet alleen mogelijk, maar wordt zij door beide begeerd. Opbouw van gezinsleven, de confessionele school e.a. worden voorwerpen van beider belang.

Het is verheugend dit uit het moederland te vernemen, omdat berichten over nauwere samenwerking op veel practisch gebied hier reeds aangekomen waren. Men denke aan de gemeenschappelijke Herderlijke Brief van de Hervormde Synode en het Katholieke Episcopaat. De tijd zal wel voorbij zijn, dat wij tijd vinden om elkander te verketteren. De energie zal voor gezamenlijk werk, elk onder leiding van de betrokken kerkelijke overheid, nuttiger besteed worden.

Ruim en royaal steekt dit uit het bezette gebied komende standpunt af tegen de bekrompen opvatting, die nog kort geleden naar aanleiding van de wederinstelling van het Nederlands gezantschap ten Vaticane vernomen werd als zou dit het Protestantse karakter van ons volk schade doen. Die taal is wel verouderd. Heeft ons volk wel een Protestants karakter? Op sommige plekken zeer zeker. Op andere plekken zou het een belediging voor het rechtzinnig Protestantisme zijn zulk een uitdrukking te bezigen, zo bijv. ten aanzien van een groot deel van Noord-Holland, waar het modernisme c.q. de onkerkelijkheid hoogtij viert. Andere gebieden hebben daarentegen een fris, goed Protestants karakter. Weer andere, zo 'beneden de rivieren', hebben een katholiek karakter. Veeleer dan ons volk te verdelen naar kerkelijke denominatie zou het zijn het te verenigen door het te kenschetsen als een Christelijk volk, een Christelijk stempel, een Christelijk karakter. Voor onze nationale eenheid zou dit doeltreffender zijn en zeker zou het, wanneer, wat God geve tot heil van ons volk, ten bate komen van een in het nationaal belang samenwerkende Katholieke Kerk en met haar uitgetredenen herenigde en naar bestuur gereorganiseerde Nederlands Hervormde Kerk.

100.000 vermoorde Nederlanders herdacht.

De Joodse 9e Ab krijgt een nieuwe betekenis.

In een van geloof in God en de hoge roeping der Joden getuigende preek heeft de Rabbijn der Portugees Israelietische Gemeente Mikve Israel alhier gisteravond de doden van Nederland herdacht. Deze herdenkingsdienst werd gehouden in verband met de 9e Ab, de Joodse herdenkingsdag van de verwoesting van de Tempel te Jeruzalem een dag die door de orthodoxe Joden de gehele wereld over nog elk jaar gevierd wordt en wat Nederland betreft dit jaar alleen op Curaçao kon plaats vinden.

In gebedskleed, met naar bijbels voorschrift de wetsrollen op het voorhoofd en aan de arm gebonden, stonden de Joden, toen de Rabbijn de zangen zong welke een inleiding vormden tot een preek over de text uit het 2e Boek der Koningen: En hij zeide tot haar: waarom gaat gij tot hem. Het is immers geen nieuwe maan vandaag en ook geen sabbat?

Deze woorden werden eens gesproken tot de Sunamietische vrouw, wier zoon gestorven was en die tot den „man Gods", den profeet Elias ging. Haar man, voorbeeld van den regelmatigen huisvader met sleurgodsdienst, zeide deze woorden, verbaasd, dat de Sunamietische tot den profeet ging. Ik heb deze woorden ook vernomen, zeide de Rabbijn, ten aanzien van de viering van de 9e Ab op deze Zondag, omdat het tegen de traditie zou zijn. Hierop zette de Rabbijn uiteen, hoe niet alleen God de 9e Ab niet had afgeschaft, maar hoe het de stichters van de eigen Curaçaose synagoge zijn geweest, die gewild hebben, dat de 9e Ab ook op Curaçao immer zou worden gevierd. Zelfs wilden zij, hetgeen zij zelfs met de gebeden des Groten Verzoendags niet begeerden dat de rouwgebeden van deze dag in het Portugees en Spaans zouden worden voorgedragen, opdat ook zij, die het Hebreeuws niet meer kenden, met de inhoud vertrouwd zouden geraken.

Het tijdperk, waarin de Sunamietische leefde was als dat van heden. Het zwepende woord der profeten kan in een tijd, dat godsdienst sleur is geworden, niet worden gemist. Ook thans niet, want evenals de Sunamietische hebben wij thans ons dode kind: het tot pulver geslagen volk Israel, dat in kampen vermoord wordt met geweervuur, gassen en hete stoom. Wel hebben velen het vege lijf gered, maar helaas geven ook die vaak slechts het voorbeeld van funeste sleur. Wij leven in een grote geestelijke nood. Méér dan de verwoesting van het gebenijde Jeruzalem, méér dan de vervolgingen van alle eeuwen tezaam, meer dan de verstrooiïng waaraan het Joodse volk werd onderworpen, is dit teken van verval, van dit niet meer erkennen van wat God van ons wil en waarom onze Curaçaose voorzaten dit Godshuis hebben gesticht. Want wel wordt naar de sleur streng de hand gehouden aan het verbod om gedurende de drie treurweken te huwen, maar wel worden dans- en andere partijen gedurende deze tijd aangericht. Een os kent zijn kribbe en een ezel zijn meester, maar Israel erkent zijn meester niet meer, zegt de Profeet. Een sleurgodsdienst haat Mijn ziel, zegt de Heer. Daarom wordt Israel overal vervolgd, want in de geschiedenis van het volk van Israel is nog nooit het toeval geweest: God beschikt ons alles. Wel zullen wij heden de 100.000 Nederlandes herdenken, die ons zo gezegende Nederland heeft geofferd, aan het volk, dat zelfs het begrip God niet meer kent, maar daarbij zullen wij tot onszelve hebben te zeggen, dat de beproeving slechts van ons genomen zal worden, „wanneer gij — aldus de Heilige Schrift — de gewoonten, waaraan Ik mij erger, niet meer zult navolgen". „Gij zult dan niet meer rondzwerven", en „door u zullen de andere volken verlicht worden om Hem te prijzen".

Na de beëindiging van de preek werden de Heilige Wetsrollen een ogenblik tentoon gespreid, waarbij de Rabbijn, eerst in het Hebreeuws en later in het Nederlands gebeden zeide voor de zielerust van de overledenen in ons land en overal.

Brigadier Generaal Theodore Roosevelt Jr. (boven) overleed onlangs in Normandië aan een hartaanval. Hij was de zoon van den vroegeren President Roosevelt en de neef van den huidige. Ook was hij de eerste Generaal, die bij de invasie voet aan land zette.

WERELDNIEUWS

DE RUSSISCHE OPMARS NAAR DUITSLAND,

door

Eddy Gilmore.

Het groeiende offensief der Russen in de richting van het Reich bracht Tsjernyakhovsky's ruiterij en tanks diep binnen de Suwalki-driehoek op 34 kilometer van de Oostpruisische grens en binnen slechts 15 kilometer van Suwalki zelf. De Sovjet-afdelingen vochten binnen 55 kilometer van de grote stad Eydtkuhnen aan de grens van Oost-Pruisen bij het veroverde dorp Sjlyanova en op slechts 110 kilometer ten Zuid-Oosten van Insterburg.

Er is geen nieuws binnengekomen van Rokossovsky's troepen ten Oosten en Zuid-Oosten van Warszawa, doch er is elke reden te geloven dat hij opdringt naar de hoofdstad en zich een weg baant tegen het verzet van talloze reserves en pantserstrijdkrachten in.

Een nieuw leger snelde Rokossovsky achterna nu de omsingelde divisies ten Westen van Brest Litovsk zijn opgeruimd waar de Sovjets 15.000 Duitse doden op het slagveld vonden en 2000 manschappen gevangen namen. Deze groep van Russen zit de Duitsers op de hielen die Westwaarts vlieden en men neemt een ontzaggelijke hoeveelheid materiaal in beslag. Zondagavond bevonden de troepen zich binnen een luttel aantal kilometers van Siedlce; de dorpen Mordy en Lukovisko werden hier veroverd. Als zij aansluiting maken met Rokossovsky's troepenafdelingen, die reeds in de straten van Siedlce vechten, kan men een nieuwe opmars naar Warszawa verwachten.

Over de doorbraak in de Suwalki-driehoek zeide „Pravda's" correspondent dat de Duitsers zich hier voor niets minder dan een ramp gesteld zien. De rivier de Njemen ligt vol opgezwollen Duitse lijken, die met de stroom naar de Oostzee drijven. Het bericht verhaalde, dat vele Duitsers zich overgeven. Zij werpen de handen in de hoogte en roepen „Kaput!"

Talloze Duitse mobiele eenheden hebben zich samengetrokken in deze sector waarheen zij terugvielen uit Vilna. Er zijn ook aanwijzingen, dat er reserves uit Oost-Pruisen kwamen. De berichten gaven de indruk, dat de Russen een overwinning boekten waardoor de weg naar Oost-Pruisen geopend werd. (Moskou, (AP) 31.7).

NOORDAMERIKANEN GEBRUIKEN GEHEIM WAPEN IN DE MARIANEN.

Een geheim wapen heeft de Noordamerikanen een nieuw voordeel gegeven bij de invasie van de Marianen. De wig over Guam is verbreed en op Tinian is men de grootste stad gepasseerd.

„Een der meest vreeswekkende instrumenten van de dood uit het Noordamerikaanse arsenaal van geheime wapenen helpt de aanvallers op Tinian", aldus meldde de verslaggever Clinton Green, terwijl Admiraal Chester Nimitz bekendmaakte, dat Guams voornaamste haven en vliegveld reeds door de Noordamerikanen gebruikt worden.

Om veiligheidsredenen kan de aard van het wapen niet onthuld worden — aldus Green — doch hij zeide, dat de doeltreffendheid ervan bewezen is. „Het is zeer te betwijfelen of enig menselijk wezen binnen 30 meter van zijn actie-radius een aanval ervan kan overleven", schreef hij. Terwijl de Noordamerikanen op het veroverde Saipan nieuwe bases aanleggen, deed de Geallieerde luchtmacht in het Zuiden een nieuwe aanval op het eiland Halmaheira ten Noord-Westen van Nieuw Guinea. Noordamerikaanse oorlogsschepen zijn wederom Port Apra — vroeger de beste Noordamerikaanse vlootbasis in de Marianen — binnengestoomd nadat de soldaten en mariniers aan weerszijden van de haven opruiming hielden en een vliegveld van 1430 meter lengte namen. (Pearl Harbor, (AP) 31.7).

COMMUNISME IN COLOMBIA.

Pater Juan Alvarez S.J. schrijft in de Revista Javeriana, dat het Communisme een ware vijfde colonne is in Colombia. Vooral sedert 1935 is de communistische organisatie in Colombia zeer sterk geworden en onder het mom van een volksfront is de communistische actie toen verder gegaan.

NIMITZ PRIJST DE R.K. KERK.

Admiraal Chester W. Nimitz heeft een radiotoespraak gehouden om het werk van de Kerk in deze oorlogstijd toe te juichen. De Kerk heeft niet alleen duizenden aalmoezeniers gegeven, maar ook het moreel van millioenen versterkt.

Het Japanse optreden in Nederlands Indië.

door

John White

Er komen thans berichten binnen van de leden van het Nederlandse Burgerlijk Bestuur die met de Noordamerikaanse troepen oprukken in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan. Het is een beeld van ongelofelijke wreedheid ten opzichte van een volk dat bekend staat om zijn vreedzame aard, hetwelk hierin afgeschilderd wordt. Het misbruik dat allerwegen van de bevolking gemaakt wordt is haast ongelofelijk als men zich herinnert hoe de Japanners rondbazuinden, dat zij er eens de „vrijheid" zouden brengen.

Biezonderheden, die vastgesteld werden door ondervraging van de bevrijde inlanders doen volkomen de beweringen van de Japanse propagandisten teniet, dat zij de inlanders voor zich gewonnen hebben door hun „zachtaardige" politiek. De laatste inlichtingen, welke door de Nederlandse gezagsdragers in de Verenigde Staten ontvangen worden, zijn ontleend aan zeven inlandse mannen en vrouwen, die het Japanse bewind in Nederlands Nieuw Guinea meemaakten. „Elk hunner werd aan het werk gezet bij de bouw van vliegvelden van 7 uur 's morgens tot 23 uur in de nacht en soms zelfs tot 3 uur in de ochtend. Hiervoor werd hun 20 cent (Nederlands) betaald per dag.

Bovendien bestond hun voedsel uit wat sago, een kleverig voedsel dat bereid wordt uit de pitten van de sagopalm.

Als de mannen even het werk lieten rusten om te roken werden zij afgeranseld met stukken hout, spaden en hamers. Als de mannen weg waren van huis drongen de Japanners er binnen om te stelen wat er van gading was. Ook drongen zij binnen in de slaapvertrekken om te zoeken naar juwelen die promp „gevorderd" werden. 's Nachts legden Japanse soldaten zich in hinderlaag voor jonge vrouwen en plunderden zij de tuinen.

Slechts inlandse bestuursambtenaren krijgen wat rijst. In twee jaren bezetting werd elk hunner in totaal slechts 88 pond toegekend. Maar zout noch suiker is beschikbaar."

Het rapport zegt nog, dat langs de kust plannen bestonden voor een opstand, doch deze werden opgegeven toen men besefte dat er inlandse verspieders waren en men geen kans zou hebben tegen de Japanse wapenen.

Een ander Nederlands bericht van de kust van Nieuw Guinea zeide:

„Zieke, half verhongerde Javanen die van honderden kilometers ver uit hun woonsteden gehaald werden voor het verrichten van dwangarbeid, zijn door de Noordamerikanen gered. Zij vertellen, dat in het begin van dit jaar Japan begon met een poging om elken man, vrouw en kind in Java en de omliggende eilanden te mobiliseren om te werken aan verdedigings-installaties. Elk kind wordt gedwongen om toe te treden tot het Jeugdcorps in Java; in werkelijkheid worden hieruit wergploegen gevormd. De jongens worden van school gehaald zonder een kans te krijgen om hun ouders vaarwel te zeggen. Honderdduizenden Javanen werden naar andere bezette gebieden in het Zuiden gezonden waar zij werkten onder schrikbarende omstandigheden en met weinig voedsel. Hiertoe behoren studenten, wien gezegd werd, dat zij naar Tokio gezonden zouden worden om te studeren op de Landbouw Hogeschool. Van de honderden Javanen, die bevrijd werden te Hollandia, op Biak en op het eiland Noemfoor, zijn weinigen na maanden van wrede behandeling en uithongering in staat op de benen te staan".

Volgens het Nederlandse rapport zeggen de mensen in alle bevrijde gebieden van Nederlands Nieuw Guinea dat zij gedwongen werden te werken aan vliegvelden en verdedigingswerken. Van wie niet wilde werd gewoon de hals afgesneden of zij werden gestraft door stenen strak onder de armen of in de knieholte gebonden te krijgen.

Dit soort verhaal is zo eensluidend, dat de Nederlandse Minister van Koloniën.

Dr. Hubertus J. van Mook, onlangs in een redevoering zeide, dat elk greintje van vrijwillige medewerking is verdwenen bij de Indiërs als gevolg van het Japanse gedrag. De Japanners hebben vele scholen gesloten en algemeen wordt het onderwijs ontmoedigd bij de inlandse kinderen. Zij hebben de kerken gesloten en de Christelijke godsdienst verboden; elke verwijzing naar het Nederlandse bewind of het gebruik van de Nederlandse taal is verboden. De schoolkinderen mogen slechts Japanse liedjes zingen. Velen moeten werken in moestuinen om de Japanse soldaten te voeden, volgens het Nederlands rapport. Hetzelfde schijnt te hebben plaatsgevonden in het Australische deel van Nieuw Guinea verder ten Oosten. doch in dit gebied trokken vele inlanders zich terug in de heuvels en plaatsten zij mensen op de uitkijk om bijtijds te kunnen ontkomen aan Japanse patrouilles, die komen zoeken naar inlandse arbeiders.

Deze inlanders keren thans terug naar het kustgebied en werken voor de Geallieerde legers tegen vaste lonen. Het inlandse voetvolk dringt thans diep in de bossen achter de Hansa-baai door en brengt Japanse gevangenen terug, die het land binnen vluchtten voor de Geallieerde opmars. (Washington, (AP) 28.7).

ONS KONINKRIJK

HAVEN VAN SABANG VERNIELD.

Een Geallieerde vloot samengesteld uit grote oorlogsschepen, kruisers en torpedojagers en beschermd door vliegtuigen, die aan boord van vliegdekschepen medegevoerd waren, heeft in een bombardement van 35 minuten de haven van Sabang bijna geheel vernield. De Japanners hebben de eerste berichten over de aanval bekend gemaakt per radio. Zij trachten het bombardement zo onbetekend mogelijk voor te stellen. Het Geallieerde Hoofdkwartier van Zuid-Oost Azië maakt bekend, dat drie torpedojagers en een Nederlandse kruiser naar de haven voeren en van dichtbij het vuur openden op de batterijen, die zij weldra tot zwijgen brachten; verder brachten zij een vrachtschip tot zinken en vernielden twee aanlegsteigers met torpedo's. De werkplaatsen aan de dokken en de scheepswerven werden door ten minste 16 salvo's zware projectielen getroffen. De haven werd brandend achtergelaten. De schepen, die deel namen aan de aanval, hebben slechts geringe schade opgelopen; er waren weinig gewonden; twee der gewonden bezweken echter.

ZEEP VOOR BEENDEREN.

Voor vijf kilo beenderen kannen in Haagse, Utrechtse en Delftse winkels, die daartoe van overheidswege aangeduid zijn een stuk zeep „kopen" en voor twee kilo beenderen een pakje zeeppoeder (Aneta).

AANVAL OP HET HUIS VAN BEWARING.

De „Deutsche Zeitung in den Niederlanden" zegt dat een nieuwe golf van aanvallen op Duitsers en N.S.B.-ers over Amsterdam en Rotterdam is gekomen. Zekere Van Dalen van het registratie-bureau van Rotterdam werd vermoord op 15 April; twee dagen later schoten de Duitsers als représaille-maatregel een aantal gearresteerden „terroristen en saboteurs" dood. Nadat te Amsterdam enkele Duitse militairen gedood waren op 15 Juli, werden de daaropvolgende dag een aantal gijzelaars doodgeschoten. De Duitsers beweren overeenkomstig de krijgswetten te handelen, wanneer zij gijzelaars ter dood brengen.

Omtrent de laatste aanval te Amsterdam vernemen wij nog, dat een poging gedaan werd om de gevangenis van het Kleine Gartman Plantsoen binnen te dringen. Om half 3 's morgens stopten twee auto's met 12 man voor de gevangenis en overvielen den bewaker. De cipiers van de gevangenis schoten met tommygeweren op de aanvallers, waarvan er vijf gedood, vier zwaar gewond en drie gearresteerd werden (Aneta).

BERNARD DE VRIES GEDOOD.

Het „Nationale Dagblad" meldt de dood van Bernard de Vries, leider van het district Twente, 23 jaar, gevallen, zoals het blad dat noemt, door moordenaarshanden in de strijd tegen de vijanden van het volk (Aneta)

NEDERLANDSE VALSCHERMTROEPEN.

door Robert Kiek — Aneta oorlogscorrespondent

(vertraagd door het oplopen van verwondingen bij een valschermsprong).

Meer dan een week hebben Nederlandse valschermtroepen meegedaan aan indrukwekkende manoeuvres, die als een generale repetitie waren van wat deze troepen kunnen en zullen doen wanneer het Nederlandse gebied bevrijd zal worden.

Op verzoek van de militaire overheid maakten de Nederlanders valschermsprongen van de bij aanvallen gebruikelijke gewoonte, uit Britse en Noordamerikaanse toestellen. Men had alles in het werk gesteld om de manoeuvres zo realistisch mogelijk te maken; eens moesten de mannen springen met zakken van 40 kilo bij zich, die zij dan kort voor zij op de grond belanden laten vallen. Zij kwamen terecht op een terrein, dat wel het tegenovergestelde van effen was. Dan begon echter het eigenlijke werk pas, nl. het verdedigen van een kruispunt van wegen tegen sterke „vijandelijke" afdelingen. Tussen deze officieren en manschappen van het Nederlandse leger zijn veteranen met een actief van 16 tot 44 valschermsprongen. Nergens heb ik een dergelijke warme vriendschap gezien dan bij deze mannen. In het ruim van de Halifax-bommenwerpers zaten wij zo dicht op elkaar gepakt, dat ik, wanneer ik maar even mijn hoofd keerde, de indruk kreeg close-ups te maken. Het Nederlandse detachement opereerde met Britse en Canadese parachutisten en het was een grote genoegdoening voor den Nederlandsen commandant, Majoor A. A. Paessens van Nijmegen, toen de Britse brigadier hem spontaan kwam gelukwensen met de praestaties van zijn soldaten.

JUISTHEID DER BOMBARDEMENTEN.

Leden van de Raf en het Nederlandse Mitchell escadrille hebben een bewijs gehad van de juistheid hunner bombardementen, toen hun bommen terecht kwamen op grote benzine-opslagplaatsen in het woud van Fontaineblau. De vlieger-officier Keith Cudlip sloeg van zijn toestel uit het bombardement gade en vertelde hoe na de eerste bommen reeds brand uitbrak in het dal, gevolgd door een zware ontploffing, die de vlammen tientallen meters de lucht injoeg.

„Het merkwaardigste schouwspel, dat ik ooit gezien heb", verklaarde de Britse vlieger, „was toen uit de brandende opslagplaats een zwarte rookkring van reusachtige afmetingen opsteeg en zeker 2000 meter de lucht in steeg. Meer dan 60 km. van het doel waren de rookkolommen der ontploffing nog te zien" (Aneta).

PLANNEN VAN WALTER FUNK.

Walther Funk heeft een plan uiteengezet, waarbij Duitsland zijn schulden wil afdoen na de oorlog door de voortbrengst van zijn industrie in betaling te bieden. De „Telegraaf" schrijft hierover dat Funk, die in de „Deutse Algemeine Zeitung" zijn plannen ontvouwde het mes aan twee kanten laat snijden. In de eerste plaats zou Duitsland van de grote schulden, die het overal heeft afkomen en in de tweede plaats zou de Duitse industrie er een belangrijke afzet door krijgen. Ieder land waar Duitsland financiële verplichtingen aan heeft, zou binnenlandse leningen uitschrijven ter waarde van de Duitse schuld en de schuld van de Begroting afvoeren. De inschrijvers op de lening zouden prioriteit krijgen voor leveringen van Duitse machines en andere producten na de oorlog. De grote productie van Duitsland en de technische ontwikkeling van haar industrie zouden een economische waarborg bieden voor dergelijke leningen. De schulden worden — aldus zegt de Telegraaf — omgezet in vooruitbetalingen op Duitse na-oorlogse leveringen. De Telegraaf gaf nochtans van een zekere twijfel blijk in de volgende zinsnede: „Een dergelijke vorm van consolidatie der vlottende schuld is geheel nieuw en zou moeilijkheden kunnen veroorzaken in financieel technisch opzicht bij de vaststelling van koersen en prijzen." (Aneta)

SLACHTOFFERS DER DUITSERS.

Elf Nederlandse vrouwen stierven en vijftien werden krankzinnig toen zij in een kleine cel te Vught samen opgesloten werden als straf omdat zij een vrouw de haren hadden afgesneden. Deze vrouw bracht elk woord over aan de Duitsers. Het sluikblad „De Waarheid" maakte de namen bekend van tien der elf vrouwen, die door verstikking de dood vonden, na veertien uren opgesloten te zijn geweest. Het zijn Netty Janssen-Prins en haar zuster Goossens-Prins, de twee gezusters Holst, Maartje de Braber, Beb Bouteman-Worst, Mevrouw de Witte, Mevrouw Hartogs-Lebbink, juffrouw de Rode en Mevrouw van der Hoek. (Aneta)